

8. september 2023

EM 2023/119

I medfør af § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvorvidt vi bør gøre det til en rettighed at forældre, der mister et barn under 18 år skal have ret til betalt sorgorlov i op til seks måneder

(Medlem af Inatsisartut Nivi Olsen, Demokraatit)

Vores børn er vores helt store kærlighed. Vi vil gøre alt for dem. Det er vores pligt som forældre. Og vi gør det med glæde, fordi vi elsker dem af hele vores hjerte.

Netop denne store og ubetingede kærlighed betyder også, at sorgen er enorm, hvis vores børn dør fra os. Det sker heldigvis sjældent, at børn dør, men det sker. Og sorgen for de efterladte forældre er ubærlig.

Denne sorg er vi som samfund for dårlige til at respektere. Det er sådan, at man som ansat i Selvstyret eller i en kommune har ret til tjenestefrihed med løn i 8 dage¹ ved et barns død, hvorefter man skal tilbage på arbejde igen. De private arbejdspladser er ikke forpligtiget til at følge denne aftale.

Her mener jeg, at det må være åbenlyst, at man ikke er klar til at arbejde efter blot 8 dage. Det tager meget længere tid end 8 dage at bearbejde et barns død. Vi risikerer, at forældrene slet ikke er klar og i stedet er nødt til at sygemelde sig.

Jeg mener derfor, at vi skal gøre det til en rettighed at afholde en sorgorlov i op til seks måneder regnet fra dagen efter barnets død. En sorgorlov skal være et tilbud om, at det offentlige går ind og sikrer den sørgendes løn i op til seks måneder. Det vil give forældrene den fornødne ro og tryghed til at sørge over deres barn, og vil samtidig give dem mulighed for at bearbejde den mentale og følelsesmæssige sundhed eventuelt gennem professionel hjælp. Dette vil kunne reducere risikoen for langvarige psykiske problemer.

Derudover er det vigtigt, at de sørgende forældre får mulighed for at være sammen som familie og drage omsorg for hinanden. På den måde kan en ret til sorgorlov bidrage til at sikre, at forældrene ikke tvinges til at vende tilbage til arbejdet for hurtigt og dermed risikere at opleve forværrede mentale helbredsproblemer eller måske endda ægteskabelige problemer.

Samlet set mener jeg, at en betalt sorgorlov for forældre, der har mistet et barn under 18 år, kan hjælpe med at fremme mental sundhed og familiens stabilitet ved at give dem mulighed for at bearbejde deres sorg på en sund måde og samtidig bevare en tryk økonomisk base.

Ingen mennesker er ens, og jeg mener derfor også, at sorgorloven skal være fleksibel forstået på den måde, at det skal være muligt at opstarte arbejde på nedsat tid med lønkomensation, når man er klar til det.

¹ Nal C I, 4-1-37

Jeg er klar over, at sorgen over at have mistet et barn for altid vil være der, men med ret til en sorgorlov kan vi som samfund måske være med til at lindre denne sorg en lille smule.

Jeg ser frem til at høre holdningerne hertil fra Naalakkersuisut og partierne her i Inatsisartut.